

30. JANUAR 1963

En tragedie i Brussel

Etter ukelange forhandlinger i Brussel om Storbritannias medlemskap i Det europeiske økonomiske fellesskap (EEC) kom det til definitivt brudd 29. januar 1963. Den franske utenriksminister de Murville, la ned veto mot medlemskap for Storbritannia. Videre forhandlinger var nytteløse, og han krevde dem utsatt på ubestemt tid. Statsminister Gerhardsen talte på et stort tillitsmannsmøte i Oslo dagen etter:

Jeg vil betegne dette bruddet som en tragedie, ikke bare for Storbritannia, men for hele den demokratiske verden. Bruddet vil kunne få store skadevirkninger for hele det internasjonale samarbeid, og dette samarbeidet er den eneste vei til avspenning og fred. Det som er skjedd, angår hver og én i vårt eget land. Norge er en del av Europa, og Europas skjebne er Norges skjebne. Den enkelte kan være for eller mot norsk medlemskap i Fellesmarkedet — og begge standpunkter må respekteres — men for alle må sammenbruddet av forhandlingene kjennes som et nederlag for europeisk samarbeid. Forhandlingene hadde to siktepunkter:

Et økonomisk samarbeid i henhold til Roma-traktaten for å oppnå økonomisk og sosial framgang.

Et politisk samarbeid for å styrke demokratiet i Vest-Europa og sikre fred og uavhengighet.

Den franske president har — for kortere eller lengre tid — stanset utviklingen. Når vi nå ikke får et økonomisk fellesskap som omfatter praktisk talt hele Vest-Europa, går vi ikke bare glipp av et stormarked, men også av en felles europeisk planlegging, en effektiv samordning av den økonomiske og sosiale politikk i hele Vest-Europa, en effektiv europeisk kontroll med truster, karteller og storbedrifter og av mange andre konstruktive

189

tiltak. De økonomiske virkninger av dette vil uunngåelig melde seg, og de vil i hovedsaken bestå i at den økonomiske vekst blir langsommere enn den kunne ha blitt.